

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра Економічної теорії та підприємництва

(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗПВ01 Основи економічних знань
(код і назва навчальної дисципліни)
спеціальність 173 Авіоніка,
(код і назва спеціальності)
освітня програма (спеціалізація) Електротехнічні комплекси та системи літальних апаратів
(назва спеціалізації)
інститут, факультет Фізико-технічний інститут, Електротехнічний факультет
(назва інституту, факультету)
мова навчання українська

Робоча програма Основи економічних знань для студентів
(назва навчальної дисципліни)
спеціальності 173 – Авіоніка
освітня програма (спеціалізація) Електротехнічні комплекси та системи літальних апаратів
(назва освітньої програми (спеціалізації))

„___” _____ 2020 року - ___ с.

Розробники: д.е.н., проф.Прушківський В.Г., к.е.н., доц. Афендікова Н.О.,
к.н. з держ. упр. Юрченко В.І.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Економічна теорія та підприємництво

Протокол від “___” _____ 2020 року №___

Завідувач кафедри Економічна теорія та підприємництво
(найменування кафедри)

«___» _____ 20____ року _____ (Губарь О.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією _____ ФЕУ _____ факультету
Економіки та управління
(найменування факультету)

Протокол від “_17_” вересня _____ 2020 року №_1_

«_17_» вересня 2020 року Голова _____ (Антонов М.Л.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми*

«___» _____ 20____ року Керівник групи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

*Якщо дисципліна викладається невипусковою кафедрою

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	
		денна	заочна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>17 Електроніка та телекомунікації</u> (шифр і найменування)	вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація) <u>173 Авіоніка (Електротехнічні комплекси та системи літальних апаратів)</u> (код і найменування)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
		6-й	6-й
Загальна кількість годин- 90			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	84 год.
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 31,1 % до 68,9 %;

для заочної форми навчання – 6,7% до 93,3%.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета: комплексне вивчення економічних явищ і процесів, визначення проблем ефективного використання суспільством обмежених виробничих ресурсів, обґрунтування шляхів досягнення максимальних результатів у задоволенні людських потреб; володіння основними економічними категоріями.

Завдання:

- глибоке засвоєння програмного матеріалу;
- послідовне та логічне його викладання;
- сприйняття та оцінювання сучасної економічної, соціальної, політичної діяльності;
- формування у студентів здатностей орієнтуватися в основних економічних теоріях, аналізувати фактори суспільного виробництва;
- узагальнення ознак економічних систем;
- дослідження процесів ринкової економіки;
- оволодіння сучасними макроекономічними проблемами національної економіки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати **загальні компетентності:**

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації.

ЗК 3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

фахові компетентності:

Фахові компетентності, яких набуватимуть здобувачі в процесі вивчення навчальної дисципліни «Основи економічних знань»

Компетенції згідно освітньої програми	Складові компетентності
ФК 1. Здатність здійснювати професійну діяльність у сфері авіоніки автономно і відповідально, дотримуючись законодавчої та нормативно-правової бази, а також державних та міжнародних вимог.	Здатність застосовувати загальнонаукові, специфічні та системні методи дослідження основ економічних знань
	Знаходити оптимальні економічні рішення суб'єктів господарювання, виходячи з обмежень, що накладаються на їх можливості.
	Здійснювати аналіз впливу обмежень, що накладаються на основні можливості суб'єктів господарювання, а також зумовлюють якість прийняття певних економічних рішень.
	Визначати оптимальні економічні рішення суб'єктів господарювання, виходячи з умови їхньої раціональності у визначений період з урахуванням глобальних тенденцій економічного розвитку суспільства.
	Здійснювати аналіз впливу сучасних глобальних проблем на розвиток національної економіки.
ФК 9. Здатність оцінювати технічні і економічні характеристики систем та пристроїв авіоніки.	Здійснювати вибір інструментів та моделей для формування оптимальних економічних рішень суб'єктів господарювання на мікро-, макро- рівнях.
	Визначати варіанти формалізації та способи реалізації оптимальних економічних рішень суб'єктів господарювання з використанням практичного інструментарію мікро- та макроаналізу

	Пропонувати напрями підвищення ефективності знаходження економічних рішень суб'єктів господарювання з урахуванням сучасних глобальних проблем людства.
	Вміти обґрунтувати оптимальні економічні рішення суб'єктів господарювання на мікро-, макро- та мегарівнях.

Очікувані програмні результати навчання:

РН 2. Автономно отримувати нові знання в своїй предметній та суміжних областях з різних джерел для ефективного розв'язання спеціалізованих задач професійної діяльності.

РН 5. Організувати власну професійну діяльність, обирати оптимальні методи та способи розв'язування складних спеціалізованих задач та практичних проблем у професійній діяльності.

РН 19. Оцінювати технічні і економічні характеристики прийнятих рішень для забезпечення ефективності та високої якості розробок.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до основ економічних знань

Тема 1. Основи економічних знань: предмет, методи, функції

Предмет і функції основ економічних знань. Методи дослідження економічних явищ. Економічні категорії і закони, їх класифікація. Етапи розвитку економічної науки.

Змістовий модуль 2. Теоретичні основи ринкової економіки

Тема 2. Сутність, структура і типи економічних систем

Сутність економічної системи та її історичні типи. Власність в економічній системі. Форми та види власності. Роздержавлення та приватизація. Потреби та економічні блага, їх класифікація. Закон зростання потреб. Економічні ресурси та їх класифікація. Відносна обмеженість економічних ресурсів. Альтернативні витрати використання економічних ресурсів. Економічна інформація, та її роль у розвитку сучасної глобальної економіки.

Тема 3. Становлення та сутність ринкових відносин

Натуральне і товарне виробництво. Основні риси та типи товарного виробництва. Товар і його властивості. Сутність і функції грошей. Види грошей. Закон грошового обігу. Ринок і його функції. Умови функціонування ринку. Види ринків. Моделі та шляхи переходу до ринкової економіки. Інфраструктура ринку, її роль у розвитку ринкової економіки.

Тема 4. Ринковий механізм та його елементи

Попит та його величина. Закон попиту. Фактори, що впливають на попит. Еластичність попиту. Пропозиція та її величина. Фактори, що впливають на пропозицію. Еластичність пропозиції. Взаємодія попиту та пропозиції. Утворення ціни рівноваги. Ціна і її функції в ринковій економіці. Конкуренція: сутність, види, форми. Причини виникнення, сутність і види монополій. Антимонопольне законодавства в Україні.

Змістовий модуль 3. Мікроекономіка

Тема 5. Підприємництво в системі ринкових відносин

Підприємницька діяльність та її функції. Види підприємництва. Умови та перспективи розвитку підприємницької діяльності в Україні. Підприємництво (фірма) – основа підприємницького сектору. Організаційно-правові форми підприємств.

Тема 6. Особливості розвитку підприємництва в агропромисловому комплексі

Аграрні відносини, їх місце в економічній системі. Земельна рента: сутність, форми. Ціна землі.

Тема 7. Доходи в ринковій економіці: формування та розподіл

Сутність доходу. Доходи факторів виробництва. Заробітна плата: форми і системи. Соціальна політика держави. Нерівність в доходах та способи її вимірювання.

Тема 8. Витрати виробництва і прибуток

Фактори виробництва, економічна і соціальна ефективність. Капітал, його структура. Основний і обіговий капітал. Витрати виробництва, їх види. Прибуток, норма прибутку, чинники, що її визначають. Умови максимізації прибутку.

Змістовий модуль 4. Макроекономіка

Тема 9. Національна економіка. Основні макроекономічні показники

Національна економіка, сутність і основні риси. Система національних рахунків. Основні макроекономічні показники, способи розрахунку. Номінальні та реальні макроекономічні показники. Соціальна та економічна ефективність національного виробництва. Інновації – матеріальна основа формування ефективної структури виробництва.

Тема 10. Економічне зростання і макроекономічна нестабільність

Макроекономічна рівновага. Економічне зростання — його фактори і типи. Циклічність у розвитку ринкової економіки. Причини та види безробіття. Рівень безробіття. Соціальний захист населення. Інфляція. Причини, темпи та види інфляції. Антиінфляційні заходи держави. Соціально-економічні наслідки інфляції та безробіття.

Тема 11. Економічна роль держави у ринковій економіці

Необхідність та сутність державного регулювання ринкової економіки. Система органів державного регулювання економіки України. Методи державного регулювання ринкової економіки. Економічна політика держави та її види.

Тема 12. Фінансово-кредитна система

Фінанси та їх роль у ринковій економіці. Банки та їх функції. Банківська система України. Кредит і сутність, види та принципи. Кредитно-грошова політика. Цінні папери та їх види. Державний бюджет. Державний борг.

Змістовий модуль 5. Сучасне світове господарство

Тема 13. Світове господарство та його форми

Сутність світового господарства та етапи його розвитку. Міжнародний поділ праці: принципи і форми. Міжнародна торгівля, форми та структура. Торгова політика держави та платіжний баланс. Міжнародний рух капіталу. Міжнародна міграція робочої сили. Міграційна політика України. Міжнародна економічна інтеграція.

Тема 14. Економічні аспекти глобальних проблем

Сутність та класифікація глобальних проблем. Шляхи розв'язання глобальних проблем сучасності. Глобалізація та її вплив на розвиток національної економіки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекції	практ.	лаб.	інд.	с.р.		лекції	практ.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Вступ до основ економічних знань												
Тема 1. Економічна теорія: предмет, методи, функції.	6	2	-	-	-	4	6	2	-	-	-	4
Разом за змістовим модулем 1	6	2	-	-	-	4	6	2	-	-	-	4
Змістовний модуль 2												
Теоретичні основи ринкової економіки.												
Тема 2. Сутність, структура і типи економічних систем.	4	-	2	-	-	2	4	-	-	-	-	4
Тема 3. Становлення та сутність ринкових відносин	6	-	-	-	2	4	6	-	-	-	-	6
Тема 4. Ринковий механізм та його елементи	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	20	2	4	-	2	12	20	-	-	-	-	20
Змістовний модуль 3.												
Мікроекономіка												
Тема 5. Підприємство в системі ринкових відносин.	4	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	4
Тема 6. Особливості підприємництва в агропромисловому комплексі	4	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	4
Тема 7. Доходи в ринковій економіці: формування та розподіл.	6	2	-	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	6	-	2	-	2	2	6	-	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 3	20	2	2	-	2	14	20	-	-	-	-	20
Модуль 2												

	Змістовний модуль 4. Макроекономіка											
Тема 9. Національна економіка. Основні макроекономічні показники	6	2	2	-	-	2	6	-	2	-	-	4
Тема 10. Економічне зростання і макроекономічна нестабільність.	10	2	2	-	2	4	10	2	-	-	-	8
Тема 11. Економічна роль держави у ринковій економіці.	6	-	-	-	-	6	6	-	-	-	-	6
Тема 12. Фінансово-кредитна система	6	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 4	28	6	6	-	2	12	28	2	2	-	-	24
	Змістовий модуль 5. Сучасне світове господарство.											
Тема 13. Світове господарство та його форми	10	-	2	-	2	6	10	-	-	-	-	10
Тема 14. Економічні аспекти глобальних проблем	6	2	-	-	-	4	6	-	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 5	16	2	2	-	2	10	16	-	-	-	-	16
Усього годин	90	14	14	-	6	56	90	4	2	-	-	84

5. Теми семінарських занять
Не передбачені навчальним планом

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Основи економічних знань: предмет, методи, функції	-	-
2	Тема 2. Сутність, структура і типи економічних систем	2	-
3	Тема 3. Становлення та сутність ринкових відносин	-	-
4	Тема 4. Ринковий механізм та його елементи	2	-
5	Тема 5. Підприємництво в системі ринкових відносин	-	-
6	Тема 6. Особливості підприємництва в агропромисловому комплексі	-	-
7	Тема 7. Доходи в ринковій економіці: формування та розподіл	-	-
8	Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	2	-
9	Тема 9. Національна економіка. Основні макроекономічні показники	2	2
10	Тема 10. Економічне зростання і макроекономічна нестабі-	2	-

	льність		
11	Тема 11. Економічна роль держави у ринковій економіці	-	-
12	Тема 12. Фінансово-кредитна система	2	-
13	Тема 13. Світове господарство та його форми.	2	-
14	Тема 14. Економічні аспекти глобальних проблем.	-	-
	Разом	14	2

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Основи економічних знань: предмет, методи, функції	4	4
2	Тема 2. Сутність, структура і типи економічних систем.	2	4
3	Тема 3. Становлення та сутність ринкових відносин.	4	6
4	Тема 4. Ринковий механізм та його елементи.	6	10
5	Тема 5. Підприємництво в системі ринкових відносин.	4	4
6	Тема 6. Особливості підприємництва в агропромисловому комплексі.	4	4
7	Тема 7. Доходи в ринковій економіці: формування та розподіл.	4	6
8	Тема 8. Витрати виробництва і прибуток.	2	6
9	Тема 9. Національна економіка. Основні макроекономічні показники.	4	4
10	Тема 10. Економічне зростання і макроекономічна нестабільність.	4	8
11	Тема 11. Економічна роль держави у ринковій економіці.	6	6
12	Тема 12. Фінансово-кредитна система.	4	6
13	Тема 13. Світове господарство та його форми.	6	10
14	Тема 14. Економічні аспекти глобальних проблем.	4	6
	Разом	60	84

9. Індивідуальні завдання

(рекомендована тематика рефератів, виступів, доповідей)

Для студентів денної форми навчання:

1. Основи економічних знань та формування сучасного економічного світогляду.
2. Видатні українські економісти.
3. Економічна теорія та економічна політика.
4. Шляхи оптимізації інтелектуальної власності в Україні.
5. Місце та роль власності в реформуванні економіки України.
6. Методи зміни форм власності: націоналізація, денационалізація, приватизація, реприватизація.
7. Економічні і соціальні результати приватизації і роздержавлення в Україні.
8. Економічні інтереси – рушійна сила соціально-економічного розвитку.
9. Шляхи раціонального використання економічних ресурсів.
10. Історія виникнення паперових та кредитних грошей.
11. Теорії походження грошей.
12. Еволюція грошової системи в Україні.
13. Моделі ринкової економіки та їх характеристика.

14. Особливості розвитку ринкових відносин в Україні.
15. Використання світового досвіду функціонування ринку в економічному житті України.
16. Проблеми розвитку ринкової інфраструктури в Україні та шляхи їх подолання.
17. Споживчий вибір та його особливості реалізації в сучасних умовах.
18. Роль реклами в умовах ринкової економіки.
19. «Тіньова економіка» в Україні, шляхи її подолання.
20. Банківська система України.
21. Проблеми розвитку підприємництва в Україні, шляхи їх подолання.
22. Проблеми розвитку малого бізнесу в Україні.
23. Роль малого і середнього бізнесу в розвитку економіки розвинених країн світу.
24. Ризик у діяльності фірми: види ризику, методи його виміру та види страхування.
25. Наукове підприємництво: ризики і можливості.
26. Посередницька підприємницька діяльність в Україні.
27. Маркетинг як інструмент комерційної діяльності фірми.
28. Землеволодіння та землекористування в аграрному секторі економіки.
29. Становлення ринку землі в Україні.
30. Структурна перебудова агропромислового комплексу України.
31. Ціна землі – як капіталізована рента.
32. Проблеми і перспективи розвитку АПК в Україні.
33. Становлення і розвиток нових форм господарювання в агропромисловому комплексі України.
34. Державна політика регулювання доходів населення.
35. Кримінальні доходи в ринковій економіці.
36. Сучасні системи заробітної плати.
37. Система соціального захисту населення в Україні.
38. Проблеми бідності в Україні та шляхи їх подолання.
39. Споживчий кошик, його структура та динаміка вартості.
40. Система соціального захисту безробітних.
41. Галузева та регіональна диференціація витрат виробництва та їх динаміка.
42. Трансакційні витрати: сутність, види, шляхи зменшення.
43. Економічна структура національної економіки.
44. Роль макроекономічних показників в аналізі результатів економічної діяльності.
45. Економічне зростання та якість життя.
46. Причини безробіття серед молоді. Соціальний захист безробітних.
47. Інфляція в Україні, шляхи подолання.
48. Міжнародний досвід антиінфляційних заходів.
49. Основні економічні функції уряду.
50. Можливі шляхи вирішення незадовільної діяльності апарату державного управління в Україні.
51. Держава – ключовий фактор формування економічного клімату.
52. Державне управління і освіта, їх взаємозв'язок.
53. Фінансова політика держави та її функції.
54. Дефіцит державного бюджету та шляхи його скорочення.
55. Державний борг України.
56. Проблеми удосконалення податкової системи в Україні.
57. Дефіцит торговельного балансу: причини і шляхи подолання.
58. Міжнародні економічні організації та їх роль у розвитку національного господарства.
59. Валютні проблеми світового господарства.
60. Еволюція міжнародної валютної системи.
61. Роль міжнародних організацій в розв'язанні глобальних проблем людства.
62. Економічні основи вирішення економічної кризи.
63. Глобальні світові тенденції та їх вплив на Україну.
64. Боротьба з епідеміями та тяжкими захворюваннями – глобальна проблема людства.

Для студентів заочної форми навчання – контрольна робота.

10. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, метод проектної роботи, сценаріїв.

Під час викладання лекційного курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – для розкриття явищ і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки).

На практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань.
- практична робота – використання набутих знань при розв'язанні практичних завдань.

Під час самостійної роботи:

- робота в бібліотеці;
- робота в Інтернет.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результати навчання з дисципліни «Основи економічних знань» деталізують такі очікувані результати навчання: здатність застосовувати науковий, аналітичний, методологічний інструментарій для управління економічною діяльністю; здатність до професійної комунікації в сфері економіки; збирати та аналізувати необхідну економічну інформацію.

12. Засоби оцінювання

Контроль знань студентів з дисципліни «Основи економічних знань» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Основи економічних знань» поділяється на 2 основні змістові модулі, у межах яких розподілені теми.

Для студентів денної форми навчання засоби оцінювання: поточне усне опитування на лекційних та практичних заняттях, оцінка виконання індивідуальних завдань, аудиторне розв'язання задач, тестова перевірка під час поточного та підсумкового контролю, проведення двох рубіжних контролів.

Для студентів заочної форми навчання засоби оцінювання: захист контрольної роботи, підсумковий контроль у формі іспиту: тести, категорії, розв'язання задач.

Перелік питань на іспит для студентів заочної форми навчання

- 1 Етапи розвитку економічної теорії.
- 2 Основні течії сучасної економічної думки.
- 3 Предмет і функції економічної теорії. Методи дослідження економічних явищ.
- 4 Економічні категорії та економічні закони.
- 5 Економічна теорія та економічна політика.
- 6 Економічні блага, їх класифікація. Потреби та закони зростання потреб.
- 7 Економічні ресурси та їх класифікація. Відносна обмеженість економічних ресурсів.
- 8 Економічний вибір та крива виробничих можливостей.
- 9 Економічна система типи економічних систем.
- 10 Власність як економічна категорія. Економічний зміст прав власності.
- 11 Проблеми відносин власності в економіці України.

- 12 **Форми організації суспільного виробництва. Основні риси та типи товарного виробництва.**
- 13 Сутність ринку: функції і роль у суспільному виробництві.
- 14 Моделі та шляхи переходу до ринку.
- 15 Конкуренція: сутність, форми і види. Антимонопольне законодавство.
- 16 Типи ринкових структур.
- 17 Монополія: сутність, види.
- 18 Інфраструктура ринкової економіки та її основні елементи.
- 19 Товарна біржа та її функції.
- 20 Фондова біржа та її функції.
- 21 Позабанківські грошово-кредитні установи та їх функції.
- 22 Банки та їх функції.
- 23 Попит, закон попиту та фактори, які впливають на попит.
- 24 Еластичність попиту та методи її виміру.
- 25 Пропозиція, закон пропозиції, та фактори, які впливають на пропозицію.
- 26 Еластичність пропозиції та методи її виміру.
- 27 Взаємодія попиту та пропозиції. Утворення ціни рівноваги.
- 28 Функції ціни в ринковій економіці. Види цін.
- 29 Підприємство в ринковій економіці.
- 30 Організаційно-правові форми підприємств в ринковій економіці.
- 31 Фактори виробництва. Виробнича функція.
- 32 Основний та обіговий капітал. Фізичний та моральний знос. Амортизація.
- 33 Витрати виробництва: сукупні, постійні, змінні, середні, граничні.
- 34 Економічний та бухгалтерський прибуток підприємства. Норма прибутку.
- 35 Заробітна плата: сутність, функції, форми. Номінальна та реальна заробітна плата.
- 36 АПК України. Проблеми реформування земельної власності в Україні.
- 37 Сутність і види ренти. Ціна землі.
- 38 Нерівність доходів населення. Крива Лоренца та коефіцієнт Джинні.
- 39 Основні макроекономічні показники.
- 40 Способи виміру ВВП. Номінальний та реальний ВВП.
- 41 Сукупний попит та фактори, що його обумовлюють.
- 42 Сукупна пропозиція та фактори, що її обумовлюють.
- 43 Характеристика кейнсіанського, класичного та проміжного відрізків кривої сукупної пропозиції. Рівновага національного ринку.
- 44 Виникнення, сутність і функції грошей. Види грошей.
- 45 Грошова система, типи грошових систем.
- 46 Попит на гроші та їх пропозиція. Рівновага на грошовому ринку. Закон грошового обігу.
- 47 Грошова політика: цілі та інструменти.
- 48 Кредит, принципи кредитування. Форми (види) кредиту.
- 49 Фінансова система та її основні елементи. Фінансові ресурси.
- 50 Фінансовий ринок та його складові.
- 51 Державний бюджет та його структура. Бюджетний дефіцит і державний борг.
- Управління державним боргом.**
- 52 Податкова система та її структура. Принципи формування податкової системи.
- 53 Податки: їх класифікація та функції.
- 54 Інфляція, види інфляції. Методи визначення рівня інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції.
- 55 Безробіття: причини та форми. Соціально-економічні наслідки безробіття.
- 56 Економічні цикли та їх характеристика.
- 57 Тривалість циклів та їх види.
- 58 Необхідність участі держави в економічних процесах. Форми та методи державного регулювання.

- 59 Сутність та етапи розвитку світового господарства. Міжнародна спеціалізація та кооперація.
- 60 Інтеграційні процеси в світовій економіці.
- 61 Світова торгівля, її форми та структура.
- 62 Міжнародні економічні організації: загальна характеристика. МВФ.
- 63 Міжнародна міграція капіталу та робочої сили: причини, наслідки.
- 64 Глобальні проблеми людства та шляхи їх вирішення.
- 65 Економічне зростання: типи, фактори. Графічне відображення.
- 66 Міжнародні валютні відносини. Валютні системи

13. Критерії оцінювання

Проведення модульного контролю з дисципліни «Основи економічної теорії»

Найменування завдань	Кількість балів	Загальна кількість балів
10 тестів	5	50
правильне визначення 5 термінів	5	25
семінарські заняття	25	15
Підсумок		100

Підсумкова оцінка за семестр визначається як середня двох підсумкових контролів за перший та другий модулі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи з курсу «Економічна теорія» для студентів технічних спеціальностей усіх форм навчання / Укл.: проф. Прушківський В.Г., ст. викл. Лук'яненко Н.Е. - Запоріжжя: ЗНТУ, 2018:-60 с.

2. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з курсу «Економічна теорія» для студентів заочної форми навчання технічних спеціальностей. / Укл.: д.е.н. проф. Прушківський В.Г., к.е.н., доц. Губарь О.В., к.н.зд.у. доц. Юрченко В.І. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2016. – 46 с.

15. Рекомендована література.

Базова

- 1. Горлач М.І. Економічна теорія. Підручник.- 2017.- К.: Центр учбової літератури. -532 с.

2. Камінська Т.М. Основи економічної теорії. Підручник. 2018.- К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», – 232 с.
3. Економічна теорія: політична економія: Підручник / за ред. Юрія С.І. – К.: Кондор – 2009. –604 с.
4. Зазімко А.З. Політична економія: структурно – логічний навч. посібник. – К.: КНЄУ, 2006.- 723 с.
5. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка. Навч. посібник. К., Знання, 2006.- 723 с.
6. Базилевич В.Д., Базилевич К. Ринкова економіка: основні поняття і категорії. Навч. посібник. – К., Знання, 2008. – 263 с.
7. Башнянин Г.І. Мікроекономічна теорія: навч. посібник / за ред. проф. Г.І. Башнянина і доц. О.В. Щедрої. – Львів: Новий світ. – 2000, - 2007. – 640 с.
8. Мікроекономіка: підручник / за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2007. – 678 с.
9. Основи економічної теорії. Навчальний посібник / За заг. ред. П.В. Круша, В.І. Депутат, С.О. Тульчинської. – К.: Каравела, 2007. – 480 с.
10. Андрусь О.І. Економічна теорія: практикум: інтерактивні методи в модульному навчанні: навч. посіб. / О.І. Андрусь – К.: КНТ, 2008.- 480 с.
11. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: у 2-х книгах: навчальний посібник / За ред. С.М. Панчишина. – 4-е вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2006. - 746 с.
12. Економічна теорія: підручник / В. Г. Чепінога. - К.: Юрінком Інтер, 2011. - 653 с.
13. Базилевич В.Д. Економічна теорія: політична економія : навч. посіб. / В. Д. Базилевич. – 9-е вид. – Київ : Знання, 2014. – 710 с.
14. Економічна теорія. Політекономія : підручник / за ред. В.М. Тарасевича. – Київ : Знання, 2012. – 208 с.

Допоміжна

- 1.Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О.С. Марченко та ін. ; за заг. ред. Л.С. Шевченко. – Харків : Право, 2016. – 268 с.
- 2.Костюк В.С. Економічна теорія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.С. Костюк, А.М. Андрущенко, І.П. Борейко. – Київ : Центр навч. літ., 2009. – 282 с.
3. Лагутін В.Д. Макроекономіка : навч. посіб. / В.Д. Лагутін, Л.І. Пронкіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 268 с.
- 4.Семененко В.М. Економічна теорія. Політекономія : навч. посіб. / В.М. Семененко, Д.І. Коваленко. – 2-ге вид. доп. та перероб. – Київ : Центр навч. літ., 2011. – 428 с.
- 5.Економічна теорія: навч. посіб. / [О. В. Стефанишин та ін.]; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. - 335 с.
- 6.Економічна теорія: навч. посіб. / Холявко Н. І., Гонта О. І.; Навч.-науковий ін-т економіки Чернігів. нац. технол. ун-ту. - Чернігів: ЧНТУ, 2014. - 218 с.

Інформаційні ресурси

1. Президент України. – Режим доступу : www.pzezident.gov.ua
2. Кабінет Міністрів України. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua
3. Верховна Рада України. – Режим доступу : www.rada.gov.ua
4. Міністерство економіки України. – Режим доступу : www.me.gov.ua
5. Міністерство фінансів України. – Режим доступу : www.mfu.gov.ua
6. Національний банк України. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua
7. Державна служба статистики України. – Режим доступу : www.ukzstat.gov.ua
8. Законодавчі та нормативні акти України. – Режим доступу: www.uazakon.com
9. Національний інститут стратегічних досліджень. – www.niss.gov.ua
10. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – www.nbuv.gov.ua

